

70 ел була ?и??г?, зур б?йр?мг? атлый илебез! Аяз к?кл?р м??ге балкып торсын, тыныч тормыш кына телибез.

1941 елны? 22 июне. Табигатьне? и? матур, саф, керсез чагы. Кырлар, болыннар, н?фис яшеллек бел?н капланган, ?ил?к-?имеш ?лгер? башлаган чак. Кояш елмая. ??йг? сокланып елмаясы кил?.

Мен? шундый якты ??й к?нн?ренд? немец-фашист илбасарлары безне? илебезг? басып кердел?р, ш???рл?рне, авылларны талый, яндыра башладылар. Совет Армиясе, б?тен совет халкы дошманга каршы берд?м к?р?шк? к?т?релде.

Безне? Ломат авылындагы ??рбер гаил?д?н, ?з ?ирен, балаларын саклар ?чен кешел?р сугыш кырына киттел?р. Авылда хатын-кызлар, ?би-бабайлар ??м кечкен? балалар калды.

Мин сугыш ветераны, майор Абдулкадир Р?хм?тулла улы Насыров турында с?йл?рг? телим.

Абдулкадир абый 1941 елны сугышка кит?. 455нче артиллерия полкында, 232нче артиллерия дивизиясенд? фашистларга каршы сугыша. Ике м?рт?б? яралана.

Демобилизациял?н? 1947 нче елны. Бер яктан караганда, бу бик коры ??м гади с?зл?р. ? шул с?зл?р артында к?пме газап, к?пме кыюлык, к?пме ка?арманлык...

Ми?а Абдулкадир абый турында туганы Насыров Ф?руз абый с?йл?де. Абдулкадир абый 1941 елны сугышка кит?. 455нче артиллерия полкында Белоруссияд? фашистларга каршы сугыша. Аннан аны М?ск?? тир?сен? к?чер?л?р. Анда канлы сугышлар бара. Абдулкадир абый бик каты яралана. Калининда госпитальд? ята. Терелеп чыккач, 232нче артиллерия дивизиясенд? фашистларга каршы сугыша. Курск дугасында сугышта к?рс?тк?н батырлыклары ?чен “Кызыл йолдыз” ордены бел?н б?л?кл?н?, “Сугышчан батырлык ?чен” медале – Буг елгасын кич? ист?леге. Аны? тагын бик к?п б?л?кл?ре: 1945 ел- II д?р??? Ватан сугышы ордены, шул ук елны I д?р??? Ватан сугышы ордены. Бик к?п медальл?р бел?н б?л?кл?нг?н авылдашым ул.

Берлин ?чен барган сугышларда да катнаша. Рейхстаг ?стенд? ?илферд?г?н кызыл байракны да к?р? ул. ?и?? к?нен ул Германияд? каршылай. Тик ?ле якташыбызга туган якларына тиз ген? ?йл?неп кайтырга насып булмый. Белг?небезч?, сугыш т?мамланса да, ил ?аман да саклауга, яклауга мохта? була. Ломат егете д? уяу хезм?тен д?вам ит?.

1947 елда гына туганнары бел?н к?реш?.

Б?ек Ватан сугышы ?и??ле р?вешт? т?мам булды. Х?зер инде без тынычлык сагында торабыз.

Еллар ?тк? саен сугыш ветераннары кими бара. Кызганычка каршы, Ломат авылында бер ветеран да калмады инде. Б?ек Ватан сугышында ??лак булганнарда авылыбызда обелиск куелган. Без, укучылар, ??р ел 9нчы май к?нне обелиск янына ч?ч?кл?р китер?без, шигыр?л?р укыйбыз, авылдашларыбызны горурланып иск? алабыз.

Б?ек Ватан сугышы... Б?ек ?и??... Бу вакыйгалар, андагы батырлыклар к?п еллык тарих катламы астында калды. Л?кин ?н? шул катламнар астында югалмыйча, кешелек д?ньясын юкка чыгудан саклап калган, б?генге к?нн?рг? кад?р халык к??еленд?, ил й?р?генд? онытылмаган ка?арманнарыбызны? батырлыклары ?ле ис?н, д?нья тарихында алтын х?рефл?р бел?н язылган..

Алсу Мухутдинова,

Дубенка районы Кочкурово урта м?кт?бене? 10 сыйныф укучысы